

Samensteller, laat je (on)afhankelijkheid zien!

Onder de VBGA hoeft de samenstellende accountant niet meer onafhankelijk te zijn; dat is in lijn met het IFAC-minimum. Jammer, maar in die privémening zullen niet veel collega's geïnteresseerd zijn.

Maar als je het doet, doe het dan goed. [COS 4410](#) verlangt geen mededeling over het al dan niet onafhankelijk zijn van de samenstellende accountant. En in de voorbeeldtekst samenstelverklaring van de NBA is evenmin een vermelding opgenomen.

Is dat onterecht? Ja, want het wel of niet onafhankelijk zijn maakt wel degelijk verschil voor de gebruiker. De samenstellende accountant is gehouden aan beroepsregels. Als de voorliggende stukken stinken, moet hij verder zoeken. En hij of zij is uitermate deskundig om te zien of het stinkt. Dat geeft vertrouwen bij de gebruiker: ook al verstrekt de accountant geen zekerheid, het geeft wel een geringere kans dat de stukken niet deugen. En daar betaalt de gebruiker voor. Jaren geleden (toen nog wel onafhankelijkheid vereist was) werd op een NIVRA-kringbijeenkomst verteld dat zo'n samenstellende accountant gemiddeld 25 procent meer in rekening brengt dan een vergelijkbaar administratiekantoor.

Overall waar een niet-onafhankelijke accountant een stap moet zetten die in zijn nadeel is, is er de verleiding die stap niet te zetten, de andere kant op te kijken, net te doen alsof hij niets ruikt. In een procedure (civiel- of tuchtrechtelijk) heeft hij de schijn tegen, als een nagelaten stap wellicht wel was gezet als hij onafhankelijk was geweest. Vermelding is daarom gewenst. Als de accountant onafhankelijk is kan dat eenvoudig in de aanduiding tot uitdrukking komen: "Samenstellingsverklaring van de onafhankelijke accountant". Ik nodig alle collega's uit een dergelijke aanduiding te gebruiken.

Bij gebrek aan onafhankelijkheid is dat lastiger. Het beste lijkt mij een passage in de samenstellingsverklaring op te nemen waarin dat gebrek aan onafhankelijkheid wordt uiteengezet. Op die plek is het ook logisch dat de accountant daar vermeldt hoe hij deze situatie tegemoet treedt, wat hij dus als voorzorg heeft genomen. Ontbreekt die aanvulling, dan is het aan de gebruiker om zich te verdiepen in de situatie.

Recent maakte een niet-onafhankelijke accountant een uitglijder ([Accountantskamer 17/1149](#) van 4 januari 2019). Dat was niet het nalaten van stappen, maar het verstrekken van een organogram over de groepsstructuur. De accountant kon niet waarmaken dat alle aandeelhouders de beschikking hadden over het stuk, dus gaat het om schending van de geheimhouding. Hoewel een andere situatie, geeft het wel aan hoe kwetsbaar een niet-onafhankelijke samensteller is.

Het beste zou zijn als de regelgeving van de NBA op dit punt wordt aangevuld.

Deel dit artikel

[Jan Achten](#) is BDO- en NBA-pensionaris.

GERELATEERD

NIEUWS | 03 september 2021

Overstap Britse auditvoorzitter KPMG naar oud-client roept vragen op

[De voorzitter van de Britse auditpraktijk van KPMG, Michelle Hinchliffe, stapt over naar het bestuur van het Brits-Australische mijnbouwbedrijf BHP. Die organisatie... →](#)

NIEUWS | 30 augustus 2021

Hoekstra: Onafhankelijkheid ADR en Rekenkamer 'van groot belang'

Het is "van groot belang" dat de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer onafhankelijk hun opdrachten kunnen uitvoeren en over de uitkomsten daarvan rapporteren.... →

NIEUWS | 17 maart 2021

Bouwens: controle- en adviespraktijk echt scheiden 'geen goed idee'

Het echt van elkaar scheiden van controle- en adviesafdelingen binnen accountantskantoren is "geen goed idee", omdat daarmee de "natuurlijke interactie" wordt tegengewerkt.... →

JAARVERSLAGGEVING | 03 maart 2021

Spelregels jaarverslaggeving bij dreigende discontinuïteit

Veel ondernemingen staan door de coronacrisis aan de rand van de afgrond. Door overheidssteun en de mogelijkheid om belastingschulden voorlopig nog niet te betalen,... →

NIEUWS | 16 oktober 2020

Kwartiermakers starten experiment met intermediairmodel

De twee kwartiermakers toekomst accountancysector, Marlies de Vries en Chris Fonteijn, zijn gestart met de opzet van een real-life experiment met het zogenoemde... →
